

Nume: .....

Prenume: .....

Clasă: .....

Școală: .....

.....

45

EDITURA PARALELA 45

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programul școlar în vigoare pentru clasa a VIII-a, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Redactare: Iuliana Ene, Ionuț Burcioiu
Tehnoredactare: Carmen Rădulescu
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Matematică : Algebră, geometrie : clasa a VIII-a / Gabriel Popa, Dorel Luchian, Adrian Zanoschi, Gheorghe Iurea. - Pitești : Paralela 45, 2020
ISBN 978-973-47-3287-6

- I. Popa, Gabriel
- II. Luchian, Dorel
- III. Zanoschi, Adrian
- IV. Iurea, Gheorghe

51

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Gabriel POPA
Dorel LUCHIAN
Adrian ZANOSCHI
Gheorghe IUREA

matematică

algebră

geometrie

clasa a VIII-a

mate 2000 – standard

Editura Paralela 45

CUVÂNT-ÎNAINTE

Seria „Mate 2000+ Standard”, adresată elevilor de clasa a VII-a și de clasa a VIII-a, a apărut din necesitatea sistematizării și a interpretării creative și aplicative a noțiunilor din noua programă de studiu, în scopul armonizării practicii școlare cu setul de competențe impus de programă și cu specificul subiectelor de examen. Prin ea se urmărește trecerea de la formarea noțiunilor și a deprinderilor elementare de operare cu acestea la dezvoltarea raționamentului matematic riguros.

Autorii au modelat conceptele și noțiunile abstracte firești domeniului astfel încât elevul să vadă și să exerseze aplicațiile practice ale matematicii, fiind pus permanent în situația de a adapta aparatul teoretic la necesitățile și la provocările vieții de zi cu zi. Învățarea devine, prin această deschidere către realitatea concretă, plăcută și necesară.

Fiecare volum începe cu recapitularea materiei din clasa anterioară, dublată de testele inițiale elaborate în acord cu gradul de dificultate al Evaluării Naționale. Capitolele sunt împărțite în lecții care pot fi parcurse în 1-3 ore și se încheie, fiecare, cu câte trei teste sumative ce oferă o imagine fidelă a nivelului de pregătire la care se află, etapă cu etapă, elevii. Lecțiile încep cu o expunere detaliată și temeinică a părții teoretice, fapt care asigură o anumită autonomie a lucrării față de alte auxiliare didactice. Urmează un număr de probleme reprezentative pentru tematica lecției, însoțite de rezolvări punctuale, care se constituie în modele de redactare a răspunsurilor. Problemele propuse sunt gândite gradual, atât ca dificultate, cât și din punct de vedere metodic, încât profesorul să le adapteze în mod nuanțat ritmului de pregătire al elevilor. Ele respectă, totodată, pragurile de dificultate specifice subiectelor de la Evaluarea Națională, iar cele care depășesc acest nivel – puține la număr - sunt semnalate prin asterisc. Toate problemele au, la finalul culegerii, răspunsuri sau soluții. În plus, volumul pentru clasa a VIII-a are, în ultima parte, teme recapitulative din materia claselor V-VII, gândite în spiritul subiectelor de Evaluare Națională.

Sperăm că lucrările din seria „Mate 2000+ Standard” vor aduce bucuria învățării pentru elevii cărora se adresează, iar colegii noștri profesori vor găsi în ele instrumente utile pentru îndrumarea copiilor. Succes tuturor!

Autorii

CAPITOLUL I INTERVALE DE NUMERE REALE. INECUAȚII ÎN $\mathbb{R}$

I.1. MULȚIMI DEFINITE CU AJUTORUL UNEI PROPRIETĂȚI COMUNE ELEMENTELOR LOR

Dacă, pentru o mulțime M , putem identifica o anumită proprietate p pe care toate elementele mulțimii o verifică și niciun element care nu aparține mulțimii nu o verifică (numită **proprietate caracteristică** a mulțimii M), vom nota mulțimea M astfel:

$$M = \{x \mid x \text{ are proprietatea } p\}.$$

Citim: „ M este mulțimea acelor x care au proprietatea p ”.

PROBLEME REZOLVATE

1. Scrieți, prin enumerarea elementelor, următoarele mulțimi:

$$A = \{x \mid x \text{ este vocală în cuvântul } \textit{paralelipiped}\};$$

$$B = \{a \mid a \text{ este cifră, } \overline{12a} : 3\};$$

$$C = \{x \in \mathbb{Z}^* \mid -2 < x \leq 3\};$$

$$D = \{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \mid x \cdot y = -5\}.$$

Soluție: $A = \{a, e, i\}$; $B = \{0, 3, 6, 9\}$; $C = \{-1, 1, 2, 3\}$; $D = \{(-5, 1); (-1, 5); (1, -5); (5, -1)\}$.

2. Fie mulțimea $A = \{8, 12, 20, 27, 30, 45, 106\}$. Determinați mulțimile:

$$B = \{x \in A \mid x : 4\}; C = \{x \in A \mid x : 9\}; D = \{x \in A \mid x : 2 \text{ și } x \not/ 4\}.$$

Soluție: $B = \{8, 12, 20\}$; $C = \{27, 45\}$; $D = \{30, 106\}$.

3. Considerăm, în plan, un sistem ortogonal de axe xOy și notăm cu (x_P, y_P) coordonatele unui punct P . Reprezentați geometric mulțimile:

a) $A = \{P \mid x_P = 0\}$;

b) $B = \{P \mid y_P = 1\}$;

c) $C = \{P \mid x_P < 0\}$.

Soluție: a) Elementele mulțimii A sunt acele puncte care au abscisa egală cu 0, adică toate punctele axei Oy (figura 1).

b) Elementele mulțimii B sunt acele puncte care au ordonata egală cu 1, adică punctele unei drepte paralele cu axa Ox , care conține punctul $M(0, 1)$ (figura 2).

c) Elementele mulțimii C sunt acele puncte care au abscisa negativă și ordonata neprecizată, adică toate punctele semiplanului deschis cu frontiera Oy , situat în stânga axei Oy (figura 3).

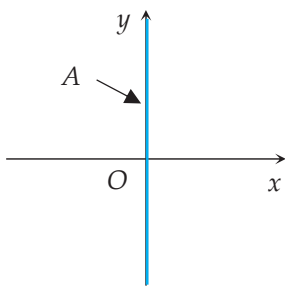

Figura 1

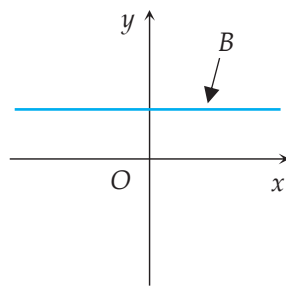

Figura 2

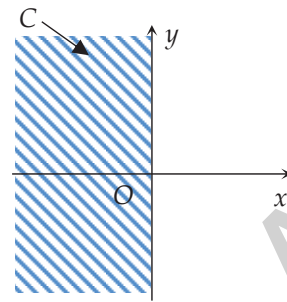

Figura 3

4. Fie mulțimile $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid x = 3k + 2, k \in \mathbb{Z}\}$ și $B = \{x \in \mathbb{Z} \mid x = 32 - 3p, p \in \mathbb{Z}\}$. Arătați că $A = B$.

Soluție: Vom demonstra că $A \subset B$ și $B \subset A$. Fie $x \in A$, adică $x = 3k + 2, k \in \mathbb{Z}$. Atunci $x = 32 + 3k - 30 = 32 - 3(10 - k)$. Notând $10 - k = p \in \mathbb{Z}$, obținem că $x = 32 - 3p$, deci $x \in B$ și deducem că $A \subset B$. Reciproc: Dacă $x \in B$, rezultă că $x = 32 - 3p = 3(10 - p) + 2 = 3k + 2$, unde $k = 10 - p \in \mathbb{Z}$. Astfel, $x \in A$ și am arătat că $B \subset A$, ceea ce încheie demonstrația.

PROBLEME PROPUSE

1. Scrieți, prin enumerarea elementelor, următoarele mulțimi:

$$A = \{x \mid x \text{ este vocală în cuvântul } \textit{mulțime}\}; \quad B = \{x \mid x \text{ este cifră impară}\};$$

$$C = \{x \mid x \text{ este cifră a bazei } 2\}; \quad D = \{x \mid x \text{ este număr prim de o cifră}\}.$$

2. Determinați elementele următoarelor mulțimi:

$$\text{a) } A = \{x \mid \overline{2x5} : 3\}; \quad \text{b) } B = \{x \mid \overline{x32} : 2\};$$

$$\text{c) } C = \{x \mid \overline{xx72} : 9\}; \quad \text{d) } D = \{x \mid \overline{12x} : 4\}.$$

3. Fie mulțimile $A = \{-2, 1, 7\}$ și $B = \{0, 1\}$. Determinați elementele următoarelor mulțimi:

$$\text{a) } A \cup B = \{x \mid x \in A \text{ sau } x \in B\}; \quad \text{b) } A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \in B\};$$

$$\text{c) } A \setminus B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \notin B\}; \quad \text{d) } A \times B = \{(x, y) \mid x \in A \text{ și } y \in B\}.$$

4. Determinați elementele următoarelor mulțimi:

$$\text{a) } A = \{x \mid x \in \mathbb{N}^*, 2^x < 15\}; \quad \text{b) } B = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, x \mid 2\};$$

$$\text{c) } C = \{x \mid x \in \mathbb{Z}^*, |x| < 2\}; \quad \text{d) } D = \{x \mid x \in \mathbb{N}, 1 < x - 1 \leq 3\}.$$

5. Scrieți cu ajutorul unei proprietăți caracteristice următoarele mulțimi:

$$\text{a) } A = \{0, 2, 4, 6, 8\}; \quad \text{b) } B = \{0, 1, 4, 9, 16, 25, \dots\};$$

$$\text{c) } C = \{1, 2, 4, 8\}; \quad \text{d) } D = \left\{ \frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{4}{5}, \frac{5}{6} \right\}.$$

6. Se consideră mulțimile $A = \{x \mid x = 4k + 2, k \in \mathbb{Z}\}$ și $B = \{x \mid x = 2k, k \in \mathbb{Z}\}$.
- Scrieți câte trei elemente din fiecare mulțime.
  - Stabiliți dacă numerele 200, 201 și 202 aparțin celor două mulțimi.
  - Arătați că $A \subset B$ și $B \not\subset A$.
7. Se consideră mulțimile $A = \{x \mid x = 3k, k \in \mathbb{N}\}$, $B = \{x \mid x = 3k + 1, k \in \mathbb{N}\}$, $C = \{x \mid x = 3k + 2, k \in \mathbb{N}\}$.
- Stabiliți dacă numerele 2018, 2019 și 2020 aparțin celor trei mulțimi.
  - Determinați $A \cap B$.
  - Determinați $A \cup B \cup C$.
8. Determinați elementele următoarelor mulțimi:
- $A = \{(x, y) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid 2x + y = 7\}$;
  - $B = \{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \mid x \cdot y = 2\}$;
  - $C = \{(x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \mid 3x + y = 1 \text{ și } x - 2y = 5\}$.
9. Determinați cardinalul fiecăreia dintre următoarele mulțimi:
- $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid |x| < 10\}$;
  - $B = \{x \in \mathbb{Z} \mid x^2 \leq 25\}$;
  - $C = \{\overline{abc} \mid a + c = 2\}$;
  - $D = \{\overline{xy} \mid x > y\}$.
10. Se consideră mulțimea $M = \left\{0; -\frac{6}{2}; -\sqrt{2\frac{1}{4}}; \pi; 3\sqrt{2}; 0, (2)\right\}$. Determinați mulțimile:
- $A = \{x \in M \mid x \geq 0\}$;
  - $B = \{x \in M \mid x \notin \mathbb{Q}\}$;
  - $C = \{x \in M \mid x \in \mathbb{Z}\}$;
  - $D = \{x \in M \mid x \geq y, \forall y \in M\}$.
11. Determinați elementele următoarelor mulțimi:
- $A = \left\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{4}{x} \in \mathbb{N}\right\}$;
  - $B = \left\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{3}{x-1} \in \mathbb{Z}\right\}$;
  - $C = \left\{x \in \mathbb{Z} \mid \frac{9}{2x+1} \in \mathbb{Z}\right\}$;
  - $D = \left\{x \in \mathbb{Z} \mid \frac{2x-3}{x+1} \in \mathbb{Z}\right\}$.
12. Fie mulțimea $M = \{x \in \mathbb{Z} \mid -5 < x \leq 9\}$. Determinați elementele mulțimilor A, B, C și D , unde: $A = \{x \in M \mid |x| = x\}$, $B = \{x \in M \mid |x| = -x\}$, $C = \{x \in M \mid |x| \leq 2\}$, $D = \{x \in M \mid |x| \geq 4\}$.
13. Fie mulțimile $A = \{x \in \mathbb{Z} \mid x = 2k + 1, k \in \mathbb{Z}\}$ și $B = \{x \in \mathbb{Z} \mid x = 201 - 2p, p \in \mathbb{Z}\}$. Arătați că $A = B$.
14. Dacă M este un punct în planul triunghiului ABC , determinați următoarele mulțimi:
- $P = \{M \mid M \in BC, BM = MC\}$;
  - $Q = \{M \mid MA = MB = MC\}$;
  - $R = \{M \mid MA = MB\}$;
  - $S = \{M \mid d(M, AB) = d(M, BC) = d(M, AC)\}$.
15. Reprezentați, în raport cu un reper cartezian xOy , următoarele mulțimi de puncte din plan:
- $B_1 = \{M \mid x_M = y_M\}$;
  - $B_1 = \{M \mid x_M = -y_M\}$;
  - $C = \{M \mid x_M = y_M; -1 \leq x_M \leq 1\}$.

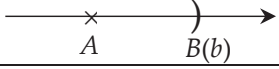
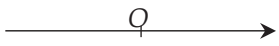
I.2. INTERVALE

Un **interval** este o submulțime a mulțimii numerelor reale care, odată cu două valori reale a și b , conține toate numerele reale cuprinse între a și b .

Definiție și notație	Reprezentare geometrică	Caracterizare
$[a, b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x \leq b\}$	Segmentul închis $[AB]$ 	Intervalul închis, mărginit, având capetele a și b . Există un cel mai mic și un cel mai mare element în acest interval.
$(a, b) = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x < b\}$	Segmentul deschis (AB) 	Intervalul deschis, mărginit, având capetele a și b . Nu există un cel mai mic și un cel mai mare element în acest interval.
$[a, b) = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x < b\}$	Segmentul semiînchis $[AB)$ 	Intervalul mărginit, închis la stânga, deschis la dreapta, având capetele a și b . Există un cel mai mic element, dar nu există un cel mai mare element în acest interval.
$(a, b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x \leq b\}$	Segmentul semiînchis $(AB]$ 	Intervalul mărginit, deschis la stânga, închis la dreapta, având capetele a și b . Există un cel mai mare element, dar nu există un cel mai mic element în acest interval.
$[a, \infty) = \{x \in \mathbb{R} \mid x \geq a\}$	Semidreapta închisă cu originea în punctul A , care conține punctul B , $[AB)$ 	Interval mărginit la stânga și nemărginit la dreapta, având capătul din stânga a . Există un cel mai mic element, dar nu există un cel mai mare element în acest interval.
$(a, \infty) = \{x \in \mathbb{R} \mid x > a\}$	Semidreapta deschisă cu originea în punctul A , care conține punctul B , (AB) 	Interval mărginit la stânga și nemărginit la dreapta, având capătul din stânga a . Nu există un cel mai mic și un cel mai mare element în acest interval.
$(-\infty, b] = \{x \in \mathbb{R} \mid x \leq b\}$	Semidreapta închisă cu originea în punctul B , care conține punctul A , $AB]$ 	Interval mărginit la dreapta și nemărginit la stânga, având capătul din dreapta b . Există un cel mai mare element, dar nu există un cel mai mic element în acest interval.

$(-\infty, b) = \{x \in \mathbb{R} \mid x < b\}$	Semidreapta deschisă cu originea în punctul B , care conține punctul A , AB 	Interval mărginit la dreapta și nemărginit la stânga, având capătul din dreapta b . Nu există un cel mai mare și un cel mai mic element în acest interval.
$(-\infty, \infty) = \mathbb{R}$	Axa numerelor, numită și dreapta reală 	Interval nemărginit la ambele capete. Nu există un cel mai mare și un cel mai mic element în mulțimea $\mathbb{R}$.

Operațiile cu intervale sunt operații uzuale cu mulțimi:

$$A \cup B = \{x \mid x \in A \text{ sau } x \in B\} - \text{reuniunea};$$

$$A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \in B\} - \text{intersecția};$$

$$A \setminus B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \notin B\} - \text{diferența}.$$

Este indicat să se utilizeze reprezentarea geometrică atunci când se efectuează operații cu intervale.

PROBLEME REZOLVATE

1. Pe o cutie de lapte este menționat conținutul: $1000 \text{ ml} \pm 3\%$. Exprimați, cu ajutorul intervalelor, între ce valori se situează volumul de lapte din cutie.

Soluție: Deoarece $\frac{3}{100} \cdot 1000 = 30 \text{ ml}$, volumul de lapte din cutie se situează în intervalul $[970 \text{ ml}, 1030 \text{ ml}]$.

2. Scrieți sub formă de interval mulțimile:

$$A = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 < x \leq 5\},$$

$$B = \{x \in \mathbb{R} \mid x - 1 \geq 9\},$$

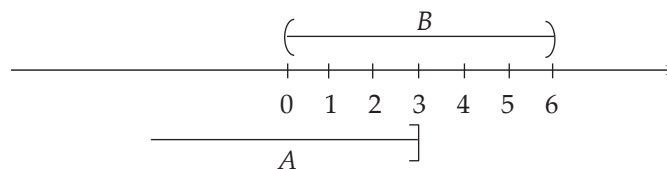
$$C = \{x \in \mathbb{R} \mid 2x - 3 \leq 11\},$$

$$D = \{x \in \mathbb{R} \mid |x - 4| < 6\}.$$

Soluție: $A = (-2, 5]$. Dacă $x - 1 \geq 9$, rezultă că $x \geq 10$, iar $B = [10, \infty)$. Dacă $2x - 3 \leq 11$, rezultă că $x \leq 7$, iar $C = (-\infty, 7]$. Utilizând proprietățile modulusului, avem că $-6 < x - 4 < 6$, deci $D = (-2, 10)$.

3. Determinați $A \cup B$ și $A \cap B$, dacă $A = (-\infty, 3]$, iar $B = (0, 6)$.

Soluție: Ținând cont de definițiile operațiilor cu mulțimi și de reprezentarea geometrică a celor două mulțimi obținem că $A \cup B = (-\infty, 6)$ și $A \cap B = (0, 3]$.

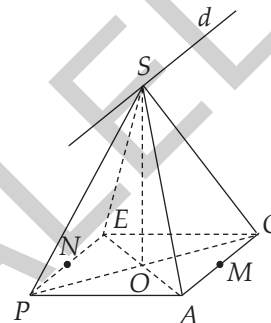
CAPITOLUL V ARII ȘI VOLUME ALE UNOR CORPURI GEOMETRICE

V.1. CALCULUL UNOR DISTANȚE ȘI A UNOR MĂSURI DE UNGHIIURI ÎN CORPURILE STUDIATE

PROBLEME REZOLVATE

1. Piramida patrulateră regulată $SPACE$ are toate muchiile de lungime a , $a > 0$.

- a) Aflați măsura unghiului format de dreapta SP cu planul (SAE) .
- b) Calculați distanța de la punctul A la planul (SPE) .
- c) Determinați sinusul unghiului format de planele (SAC) și (SPE) .

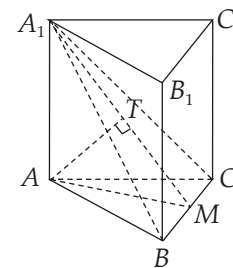
Soluție: a) Deoarece $pr_{(SAE)} PS = OS$, rezultă că $\sphericalangle(SP, (SAE)) = \sphericalangle PSO$, unde O este centrul bazei. Întrucât $PACE$ este pătrat, rezultă că $PO = \frac{a\sqrt{2}}{2}$ și atunci, din triunghiul POS , $\sphericalangle O = 90^\circ$, obținem că măsura unghiului PSO este egală cu 45° .

b) Fie M, N mijloacele segmentelor AC , respectiv PE . Avem $AC \parallel (SPE)$, deci $d(A, (SPE)) = d(M, (SPE))$. Construim $MQ \perp SN$, $Q \in SN$. Ținând cont că $PE \perp SN$ și $PE \perp MN$, rezultă că $PE \perp (SMN)$, deci $PE \perp MQ$. Așadar, $MQ \perp SN$, $MQ \perp PE$, deci $MQ \perp (SPE)$, iar $d(M, (SPE)) = MQ$. Din triunghiul SMN va rezulta $\frac{MN \cdot SO}{2} = \frac{MQ \cdot SN}{2}$,
deci $MQ = \frac{a\sqrt{6}}{3}$.

c) Fie $d = (SPE) \cap (SAC)$. Deoarece $AC \parallel PE$, rezultă că $d \parallel AC \parallel PE$. Întrucât triunghiurile SAC și SPE sunt echilaterale, rezultă că $SM \perp AC$, $SN \perp PE$, deci unghiul dintre planele (SAC) și (SPE) este unghiul MSN . Din triunghiul MSN , exprimând aria în două moduri, vom obține că $\sin(\sphericalangle MSN) = \frac{2\sqrt{2}}{3}$.

2. În figura alăturată este reprezentată o prismă triunghiulară regulată $ABCA_1B_1C_1$ având $AB = 6$ cm și $AA_1 = 6\sqrt{3}$ cm.

- a) Aflați distanța de la punctul A_1 la dreapta BC .
- b) Aflați distanța de la punctul A la planul (A_1BC) .
- c) Aflați măsura unghiului dintre dreptele AB_1 și CC_1 .

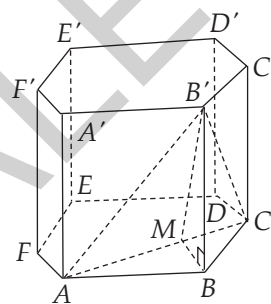
Soluție: a) Fie M mijlocul laturii BC . Cum $AA_1 \perp (ABC)$, BC este inclusă în planul (ABC) și $AM \perp BC$, rezultă că $A_1M \perp BC$, deci $d(A_1, BC) = A_1M$. Din triunghiul A_1AM , $\sphericalangle A_1AM = 90^\circ$ rezultă, conform teoremei lui Pitagora, că $A_1A = 3\sqrt{15}$ cm.

b) Construim $AT \perp A_1M$, $T \in A_1M$. Întrucât $AT \perp A_1M$, $A_1M \perp BC$ și $BC \perp AM$, vom obține, conform reciprocei teoremei celor trei perpendiculare că $AT \perp (A_1BC)$, deci $d(A, (A_1BC)) = AT$. Exprimând în două moduri aria triunghiului A_1AM , obținem $AT = \frac{AA_1 \cdot AM}{A_1M} = \frac{6\sqrt{15}}{5}$ cm.

c) Cum $CC_1 \parallel BB_1$, deducem că $\sphericalangle (AB_1, CC_1) = \sphericalangle (AB_1, BB_1) = \sphericalangle AB_1B$. Din triunghiul ABB_1 , $\sphericalangle ABB_1 = 90^\circ$, se obține că $\sphericalangle AB_1B = 30^\circ$.

3. În figura alăturată este reprezentată prisma hexagonală regulată $ABCDEF A'B'C'D'E'F'$ în care $AB = AA' = 2$ cm.

- Aflați lungimea segmentului AC' .
- Aflați măsura unghiului dintre dreptele $E'D'$ și AC .
- Aflați tangenta unghiului diedru format de planele $(B'AC)$ și (ABC) .

Soluție: a) Întrucât $CC' \perp (ABC)$ și $AC \subset (ABC)$, rezultă că $CC' \perp AC$, deci triunghiul ACC' are $\sphericalangle C = 90^\circ$. Conform teoremei lui Pitagora, $AC'^2 = AC^2 + CC'^2 = 16$ cm, deci $AC' = 4$ cm.

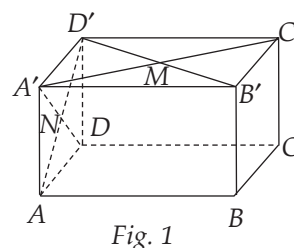
b) Deoarece $AB \parallel E'D'$, rezultă că $\sphericalangle (E'D', AC) = \sphericalangle (AB, AC) = \sphericalangle BAC$. Din triunghiul ABC , cu $AB = BC = 2$ cm și $\sphericalangle ABC = 120^\circ$, rezultă că $\sphericalangle BAC = 30^\circ$.

c) Fie M mijlocul segmentului AC . Întrucât $AB = BC$ și $AM = MC$, rezultă că $BM \perp AC$. Cum $B'A = B'C$ și $AM = MC$, rezultă că $B'M \perp AC$. Ținând cont că $(B'AC) \cap (ABC) = AC$, $BM \perp AC$, $BM \subset (ABC)$, $B'M \perp AC$, $B'M \subset (B'AC)$, deducem că $\sphericalangle ((B'AC), (ABC)) = \sphericalangle B'MB$. Din triunghiul $B'MB$, $\sphericalangle B = 90^\circ$, obținem $\text{tg}(\sphericalangle B'MB) = 2$.

PROBLEME PROPUSE

1. În figura 1, $ABCD A'B'C'D'$ este o prismă patrulateră regulată în care $AB = 2\sqrt{3}$ cm și $AA' = 2$ cm. Fie M punctul de intersecție a dreptelor $A'C'$ și $B'D'$ și N punctul de intersecție a dreptelor AD' și DA' .

- Aflați lungimea segmentului MN .
- Găsiți măsura unghiului format de dreptele MN și $D'C$.

2. Fie $ABCD A'B'C'D'$ o prismă patrulateră regulată în care $AB = 24$ cm, iar măsura unghiului dintre dreapta AC' și planul (BCC') este egală cu 30° .

- Aflați distanța de la punctul D' la dreapta AC .
- Determinați distanța de la punctul D la planul (ACD') .

3. Fie $ABCA'B'C'D'$ o prismă patrulateră regulată în care $AB = 2\sqrt{6}$ cm, iar măsura unghiului diedru format de planele $(A'BC)$ și (ABC) este de 30° .

- Aflați distanța de la centrul bazei $ABCD$ la dreapta AC' .
- Determinați măsura unghiului dintre planele (ABB') și (BDB') .

4. Fie $ABCA'B'C'$ o prismă triunghiulară regulată în care $AB = 2AA' = 48$ cm.

a) Arătați că tangenta unghiului format de dreapta AC' cu planul (ABB') este egală cu $\frac{\sqrt{6}}{2}$.

- Aflați măsura unghiului determinat de planele $(A'BC)$ și (ABC) .

5. În figura 2, $ABCA'B'C'$ este o prismă triunghiulară având $AA' = 12$ cm, suma ariilor fețelor laterale egală cu 216 cm², iar punctele M și M' sunt mijloacele muchiilor AB , respectiv $A'B'$.

a) Demonstrați că sinusul unghiului format de dreapta AC'

cu planul (CMM') este egală cu $\frac{\sqrt{5}}{10}$.

- Calculați distanța de la punctul B' la dreapta AC .

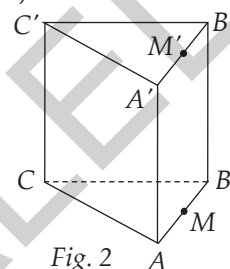

Fig. 2

6. Se consideră o prismă hexagonală regulată $ABCDEF A'B'C'D'E'F'$ în care $AB = AA' = 6$ cm.

- Găsiți distanța de la punctul A' la dreapta CD .
- Determinați măsura unghiului diedru format de planele $(A'CD)$ și (ABC) .

7. Suma lungimilor muchiilor unui cub este 72 cm.

- Aflați lungimea diagonalei cubului.
- Aflați distanța de la punctul A' la planul (DBB') .

8. Fie $ABCA_1B_1C_1D_1$ un cub în care aria patrulaterului ABC_1D_1 este $16\sqrt{2}$ cm².

- Aflați perimetrul triunghiului AB_1C .
- Determinați măsura unghiului diedru format de planele (ABC) și (CB_1A_1) .
- Găsiți măsura unghiului format de dreapta AB_1 cu planul (BDD_1) .

9. Fie $ABCA'B'C'D'$ un paralelipiped dreptunghic în care $AB = 2\sqrt{6}$ cm, $BC = 4\sqrt{3}$ cm și $BB' = 4$ cm. Aflați distanța de la punctul A la dreapta $B'C$.

10. Se consideră un paralelipiped dreptunghic $ABCA'B'C'D'$ în care $AB = 8$ cm, $BC = 8\sqrt{3}$ cm și $A'C = 20$ cm.

- Determinați distanța de la punctul B' la dreapta AD .
- Calculați distanța de la punctul A la planul $(A'BD)$.

11. Fie $VABCD$ o piramidă patrulateră regulată cu vârful V , $VA = 4$ cm și măsura unghiului dintre dreapta VA și planul (ABC) egală cu 60° .

- Determinați aria bazei.
- Aflați măsura unghiului diedru determinat de planele (VAC) și (VBD) .

CUPRINS

<i>Cuvânt-înainte</i>	5
TESTE INIȚIALE	7

ALGEBRĂ

CAPITOLUL I. INTERVALE DE NUMERE REALE. INECUAȚII ÎN $\mathbb{R}$

I.1. Mulțimi definite cu ajutorul unei proprietăți comune elementelor lor	17
I.2. Intervale.....	20
I.3. Inecuații de forma $ax + b \geq 0$ ($\leq, <, >$), unde $a, b \in \mathbb{R}$	25
Recapitulare și sistematizare prin teste	28

CAPITOLUL II. CALCUL ALGEBRIC ÎN $\mathbb{R}$

II.1. Operații cu numere reale reprezentate prin litere: adunarea și scăderea. Reducerea termenilor asemenea	30
II.2. Operații cu numere reale reprezentate prin litere: înmulțirea, împărțirea și ridicarea la putere	33
II.3. Formule de calcul prescurtat	38
II.4. Descompuneri în factori utilizând reguli de calcul în $\mathbb{R}$. Factor comun.....	44
II.5. Restrângerea ca pătrat	46
II.6. Diferența de pătrate	49
II.7. Gruparea termenilor și utilizarea formulelor de calcul prescurtat.....	51
II.8. Descompuneri în factori. Probleme recapitulative	54
II.9. Frații algebrice. Amplificarea și simplificarea	57
II.10. Adunarea și scăderea fracțiilor algebrice.....	60
II.11. Înmulțirea, împărțirea și ridicarea la putere a fracțiilor algebrice	62
II.12. Operații cu fracții algebrice	64
II.13. Ecuatii de forma $ax^2 + bx + c = 0$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$	68
Recapitulare și sistematizare prin teste	72

CAPITOLUL III. FUNCȚII

III.1. Noțiunea de funcție	74
III.2. Graficul unei funcții.....	78
III.3. Funcții de forma $f: D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde $a, b \in \mathbb{R}$ și $D \subset \mathbb{R}$	82
III.4. Indicatorii tendinței centrale ai unei serii de date statistice	88
Recapitulare și sistematizare prin teste.....	92

GEOMETRIE

CAPITOLUL IV. ELEMENTE ALE GEOMETRIEI ÎN SPAȚIU

IV.1. Puncte. Drepte. Plane.....	94
IV.2. Piramida	99

IV.3. Prisma dreaptă.....	104
IV.4. Cilindrul circular drept. Conul circular drept.....	111
IV.5. Drepte paralele	113
IV.6. Unghiul a două drepte în spațiu	116
IV.7. Dreapta paralelă cu planul.....	120
IV.8. Plane paralele.....	124
IV.9. Secțiuni paralele cu baza în corpurile geometrice studiate.	
Trunchiul de piramidă regulată și trunchiul de con circular drept.....	128
Recapitulare și sistematizare prin teste	132
IV.10. Dreapta perpendiculară pe plan	134
IV.11. Distanța de la un punct la un plan. Distanța dintre două plane paralele.....	139
IV.12. Înălțimile corpurilor geometrice studiate	143
IV.13. Plane perpendiculare. Secțiuni diagonale și secțiuni axiale în corpurile geometrice studiate	149
IV.14. Teorema celor trei perpendiculare.....	155
IV.15. Proiecții ortogonale pe un plan.....	160
IV.16. Unghiul unei drepte cu un plan.....	165
IV.17. Unghi diedru. Unghiul a două plane	169
Recapitulare și sistematizare prin teste	174

CAPITOLUL V. ARII ȘI VOLUME ALE UNOR CORPURI GEOMETRICE

V.1. Calculul unor distanțe și a unor măsuri de unghiuri în corpurile studiate	176
V.2. Prisma	181
V.3. Piramida	187
V.4. Trunchiul de piramidă	194
V.5. Cilindrul circular drept	199
V.6. Conul circular drept.....	202
V.7. Trunchiul de con circular drept.....	205
V.8. Sfera.....	208
Recapitulare și sistematizare prin teste	210

CAPITOLUL VI. RECAPITULAREA MATERIEI DIN CLASELE V-VII

VI.1. Numere naturale	212
VI.2. Numere întregi. Numere raționale	214
VI.3. Rapoarte și proporții.....	217
VI.4. Numere reale	220
VI.5. Figuri geometrice plane	222
VI.6. Asemănare. Relații metrice.....	224
VI.7. Cercul.....	228

INDICAȚII ȘI RĂSPUNSURI	231
--------------------------------------	-----